

Hougly een minwigt van marq 2,5,12 $\frac{3}{4}$ en de geheele partij te Cassimbazaar accoord is bevonden, zonder dat ons eenige oorzaak van die differenten komt te blijken, niettegenstaande wij zulks wegens den goeden uitslag der naweging van silver van Scholtenburg in den voorleden jaare volgens de jongste ordre, gehoopt hadden, dat wij als dan weder in de vorige twijffeling, die in dit poinct zo lange heeft plaats gehad, moesten vervallen. En wijl dit verschil, hoe men de zaak ook beschouwt, klaar denoteert dat of te Hougly, of te Cassimbazaar de nodige attentie, of de vereischte kundigheid, geen plaats heeft gehad, zo hebben wij de ministers nader gerecommandeert de oorzaken van die differenten na vermogen na te gaan en te ontdekken, om alle suspiciën die daaruit moeten resulteren, weg te nemen.

Fol. 923v-924v.

[fol. 925] In 1764 zijn de pakhuismeesters en gecommiteerden wegens slordigheid bij het garbuleren, of zuiveren, van de nootmuskaat beboet met verlies van drie maanden gagie. In hun verzoekschrift om hiervan ontheven te worden voeren de gecommiteerden tot groot ongenoegen van de Hoge Regering aan dat zij niet als gewone gecommiteerden optreden, en als leden van de Raad van Justitie niet de kwaliteit van de nootmuskaat controleren, maar slechts nagaan of er geen fraude gepleegd wordt. De garbulering laat men aan een groepje van de straat opgepakte koelies over, van wie de meesten nooit eerder nootmuskaat hebben gezien. Zo onttrekt men zich uit gemakzucht aan de juiste garbulering. [fol. 926] Men beval het bestuur om de gecommiteerden wel degelijk verantwoordelijk te houden voor wat ze over de kwaliteit van de nootmuskaat rapporteren. De koelies dienen slechts om het sorteren uit te voeren onder toezicht van de gecommiteerden en de pakhuismeesters moeten er op toezien dat zij het garbuleren meerdere malen hebben bijgewoond en uitgevoerd. De Hoge Regering ziet geen reden het verzoek van de gecommiteerden om hen van de opgelegde boete te ontheffen in te willigen. In de brief van 20 maart 1766 bracht het bestuur het verzoek van de gewezen eerste pakhuismeester Cornelis Rietveld en van de gewezen tweede pakhuismeester Jan Albert de Wijs over om ontslagen te worden van de vergoedingen opgelegd bij de resoluties van 17 september 1765 en 15 maart 1766. [fol. 927] Het ging om tekorten bij specerijen eind februari 1765, namelijk 520½ lb kruidnagels op een partij van 24.050 lb, of 2½ %; 105½ lb kruidnagels op 2048 lb, of 5½ %; 174½ lb kruidnagels op drie partijen die slechts stof en gruis omvatten, of 8½ %, en bovendien een tekort van 159½ lb nootmuskaat op 7531½ lb, of 2½ %. In geld uitgedrukt bedraagt dit f 6394. Cornelis Rietveld voerde terecht aan dat deze specerijen 2,3 en 4 jaar in de pakhuizen hadden gelegen en zo aanzienlijk waren uitgedroogd, wat de administrateurs niet verweten kon worden. Hij had alles ongeopend ontvangen, maar bij overdracht aan zijn opvolger was het geopend en nagewogen, wat niet zonder verlies kan geschieden. Bovendien waren de tekorten niet excessief en was het stof en gruis, dat naar Batavia was gezonden, zelfs meegerekend. [fol. 928] Daarom is de afschrijving goedgekeurd, mits de zegels bij opening van de kisten ongeschonden waren aangetroffen. Het bestuur is bevolen dat voortaan altijd te vermelden. Het bestuur beval zeer juist een partijtje van 544 lb Japans staafkoper dat te Kasimbazar nog in voorraad was en niet als geschenk was uitgegeven, te verkopen. De oneigenlijke winst was reeds voor 2½ maal ingeboekt en moet Kasimbazar ten goede gebracht worden, daar er 175 % winst op is gemaakt. Overigens moet het bestuur er goed op letten dat er geen oude voorraden blijven liggen. Bovendien is goedgekeurd dat het bestuur de administrateurs genoemd in de brief van 11 januari 1766 beval om binnen veertien dagen na het vertrek van de schepen, of verzending van goederen alle onkosten van de onderhorige kantoren op te geven. [fol. 929] Te laat gedane opgave is voor rekening van degene die er verantwoordelijk voor is, zodat foute of nadelige vermelding voorkomen wordt. De helft van de arak, of 1189 kannen, die verleden jaar door de scheepsleiding van de 's-Gravenzande te weinig of bedorven was aangeleverd, is afgeschreven en dus is hoofdadministrateur Menso Isinck van vergoeding ontslagen. Uit het rapport bleek dat de wannigheid, het half vol zijn, van iedere legger en de gesprongen duigen apart zijn genoteerd. Aangaande belastingen en vergoedingen valt